

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 28 oktober 2021
Datum GS-besluit : 23 november 2021

Vragen nr. 110

Vragen van **dhr. Ing. F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren) en **mw. A.J.C.E. Strens MSc** (D66) over Honderden veehouderijen bij natuurgebieden die toch mogen uitbreiden

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 28 oktober 2021 door de leden van Provinciale Staten, **dhr. Ing. F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren) en **mw. A.J.C.E. Strens MSc** (D66), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Honderden boeren vlak bij Natura 2000-gebieden hebben tijdens de stikstofcrisis toestemming gekregen hun veestapel uit te breiden. Dat blijkt uit onderzoek van NRC. De natuur heeft hierdoor volgens deskundigen extra schade opgelopen. Ook in Noord-Holland zijn uitbreidingsvergunningen verleend.¹

Volgens de huidige stikstofregels mogen veehouderijen dicht bij natuurgebieden uitbreiden als de stikstofuitstoot gelijk blijft of daalt ten opzichte van de oude vergunning. Door emissiearme technieken toe te passen in de stallen kunnen boeren in theorie stallen bijbouwen en de uitstoot verlagen.

Die emissiearme staltechnieken staan in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav)². Per techniek is een emissiefactor stikstof vastgesteld.

Maar deze technische apparatuur verlaagt de stikstofuitstoot minder dan eerder gedacht. Zo vermindert de veelgebruikte luchtwasser, die de lucht zuivert voordat die wordt uitgeblazen, de ammoniakuitstoot niet met gemiddeld 85 procent, maar met 59 procent, bleek in 2018 uit onderzoek van Wageningen University & Research (WUR). De mestvloer in melkveestallen, die vaste mest in de stal scheidt van urine waardoor minder stikstof vrijkomt, heeft ook een lager rendement dan gedacht, volgens onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek uit 2019.

Provincies bleven, ook na de PAS-uitspraak van de Raad van State in mei 2019, vergunningen verlenen voor uitbreidingen van veehouderijen bij natuurgebieden.

In maart en september dit jaar hebben de Rechtbanken Noord-Nederland en Midden-Nederland meerdere natuurvergunningen voor uitbreidingen van melkveehouderijen vernietigd. De rechters oordeelden dat er twijfel is of de emissiefactor wel klopt. 'Het geldende criterium, dat volgt uit

¹ [Honderden veehouderijen bij natuurgebieden mogen toch uitbreiden - NRC](#)

² [Rav en huisvestingssystemen - Kenniscentrum InfoMil](#)

artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, is dat geen redelijke wetenschappelijke twijfel mag bestaan dat het project geen schadelijke gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van de betrokken gebieden.^{3 4 5}

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Wist GS van de rapporten van onder andere WUR (2018) en het CBS (2019) dat er gerede twijfel bestond over de emissiefactoren genoemd in de Rav?

Antwoord 1:

Zover wij konden nagaan hebben wij hier destijds niet vanaf geweten. De rapporten hebben ook niet op de agenda gestaan van het college van Gedeputeerde Staten.

Vraag 2:

Hoe heeft de provincie deze onderzoeken gebruikt bij vergunningaanvragen?

Antwoord 2:

De door u genoemde onderzoeken spelen geen rol bij vergunningaanvragen.

Vraag 3:

Hoeveel Wet natuurbeschermingsvergunningen (Wnb) heeft de provincie verleend voor uitbreidingen die gebruik maken van Rav-techniek, sinds de PAS-uitspraak RvS in mei 2019?

Antwoord 3:

Wij hebben sinds de uitspraak van de Raad van State in mei 2019 twee vergunningen afgegeven waarin is sprake van een uitbreiding van het aantal dieren en waarbij gebruik gemaakt wordt van Rav-factoren. Wij informeren u ook over het bestaan van positieve weigeringen, omdat dit aansluit bij de context van uw vraag. Als door intern te salderen stikstofeffecten van een activiteit afnemen of gelijk blijven aan de eerder vergunde situatie, dan is geen vergunning nodig. Initiatiefnemers die intern salderen kunnen in dat geval wel vragen om een positieve weigering, omdat zij dan op papier hebben dat geen nieuwe vergunning nodig is. Wij hebben geen positieve weigeringen afgegeven.

Vraag 4:

Hoeveel van dit soort Wnb-vergunningen voor uitbreidingen veehouderijen nabij Natura 2000 zijn nog in behandeling?

Antwoord 4:

Wij hebben ongeveer 40 vergunningaanvragen in behandeling waarin sprake is van uitbreiding van het aantal dieren.

Vraag 5:

³ [ECLI:NL:RBNNE:2021:810, Rechtbank Noord-Nederland, LEE 21-184 en 21-185 \(rechtspraak.nl\)](#)

⁴ [ECLI:NL:RBMNE:2021:4505, Rechtbank Midden-Nederland, UTR 20/4075 \(rechtspraak.nl\)](#)

⁵ [Uitspraak rechtbank zet vergunningen voor nieuwe veestallen op de tocht | Trouw](#)

Welke gevolgen hebben de uitspraken van de rechtbanken voor de afgegeven, lopende en toekomstige vergunningsaanvragen?

Antwoord 5:

De gevolgen voor de beoordeling van aanvragen van een Wnb-vergunning zijn nog niet duidelijk. Het gaat hier om uitspraken waartegen de betrokken provincies met het Rijk hoger beroep hebben ingesteld. Om eventuele consequenties te kunnen verbinden aan de rechterlijke uitspraak, is de uitspraak in hoger beroep van belang. De uitspraak in dit hoger beroep wordt in de loop van 2022 verwacht. Provincies zetten gezamenlijk vooruitlopend hierop een onderzoek uit bij de WUR over of onzekerheidsmarges met Rav-factoren toegepast kunnen worden bij toestemmingverlening. Voor reeds afgegeven, onherroepelijke vergunningen waarin Rav-factoren zijn gebruikt, geldt dat deze niet worden aangepast.